

Neexistuje život bez povolání?

Antonio Sicari

Mnoho lidí nechce nebo nemůže žít v manželství, ale zároveň necítí povolání k jiné životní formě. Evidentně je zapotřebí mít čas očekávat a hledat, a máme na takové období oprávněný nárok. Nikdo tu není schopen stanovit, jak dlouho potrvá, můžeme hledat i celá léta. Když pak ale léta dál ubíhají a my si s ubíhajícími roky stále více všímáme, že konkrétní možnosti vstupu do manželského svazku se vytrácí, je třeba, aby si člověk uvědomil, že neexistuje život bez povolání. Není tu prostě povolání k životu v rodině pro jedny, pro druhé povolání k řeholnímu životu a vedle toho jakýsi beztvary třetí stav, v němž se ocitají lidé bez povolání.

Kdo by trvale žil v takové perspektivě, bude žít dost smutný život a stále znova se bude bezvysledně ptát po smyslu svého života. Otázky jako „Koho mám milovat? Kdo mě miluje? Čím je můj život skutečně plodný? Pro koho pracuji? Pro koho jsem na světě?“ by v něm zůstávaly stále neodpovězeny. Jde o zásadní otázky a vyžadují odpověď. Mohu je smést ze stolu tím, že si řeknu, že jsem hledající a čekám, ptám se Boha, kde mě chce mít, a pro určitou dobu je to na místě.

Je však důležité poměrně brzy dosáhnout alespoň oné základní úrovně, která je společná všem typům povolání a která dává v jakýchkoliv podmínkách našemu životu smysl. Paradoxně je oním společným faktorem všech povolání panenská. Kdo čeká na to, že se případně provdá nebo ožení, by neměl očekávat, že teprve v manželství se bude učit milovat Boha a nechat se jím milovat. Bylo by dobré, abychom co nejdříve našli životní styl, který nám pomůže naučit se skutečně milovat Boha a není zapotřebí, abychom se „vnějšně“ Bohu zasvěcovali, ovšem lze se mu zasvětit „vnitřně.“ Může nám to napomoci, když se naše očekávání stále nepřicházejícího partnera, který možná nikdy nepříjde, stává skutečně tísnivým. Nejde žít s dennodenním smutkem ze samoty. Jestliže se odvážíme onoho „vnitřního“ zasvěcení života Bohu, nabízí se nám možnost žít v tiché radosti a plodně jako každý zamilovaný.

Každý má právo a dokonce povinnost, aby jeho život byl životem plodným. Jestliže, možná neradi, odkryjeme, že nemůžeme založit rodinu, není tu jen

alternativa sterilního života, plného nostalgie po něčem, co tu není, naše trápení v tom směru nemusíme nutně přehlušit tím, že se obklopíme veškerým komfortem, abychom ztlumili tíživou samotu. Ten, kdo se nevdá či neožení může mít účast na plodnosti, která má charakterizovat zdravě žitý panenský stav, tak, jak by ho měli za normálních okolností svým životem předobrazovat řeholníci. K plodnosti a plnému životu totiž docela stačí zasvěcení, jehož se nám dostalo při našem křtu.

Toto základní povolání ke vztahu s Bohem tedy předchází konkrétní volby a spočívá v totální otevřenosti vůči Bohu, v radikální připravenosti na Boží slovo, ať obsahem sdělení bude cokoliv. Někdy takové volání na sebe může vzít podobu, jakou popisuje ve vyprávění o svém povolání ke kněžství jeden z největších teologů dvacátého století Hans Urs von Balthasar: vypráví, že na počátku pocítil jakýsi bleskový vjem hlasu, který po něm žádal vše: „Ty nemáš nic volit, byl jsi povolán. Nebudeš muset sloužit, ale budeš povolán do služby: nemáš plány, které bys musel uskutečnit. Jsi prostě kamínek v mozaice, která byla od věků připravena. Vše, co jsem měl podle Něj udělat, bylo, abych zanechal všeho a následoval Ho „bez plánů a bez přesně definovaných očekávání. Jediné, co jsem měl udělat bylo, abych do toho šel a vyrval. Abych počkal a uviděl, k čemu mám Bohu posloužit.“

Je dobré pokusit se postavit svou základní identitu na onom panenském přebývání v milující a milované Boží Přítomnosti ve světě. Jako záležitost onoho zakládajícího životonosného vztahu mezi mou osobností, která chce živě odpovědět na sdělovanou lásku Boha, u vědomí, že každá další láska není než výhonek tohoto prvotního láskyplného vztahu. Znamená to chápat sebe sama jako Boží dar pro druhé lidi a vidět ostatní lidi jako Boží dary pro mne. Panenskost tu tedy znamená orientovat se k tomu, co tvoří jádro všech vztahů, a k tomu, co je posledním cílem všech vztahů. A znamená vychutnávat život plnými doušky. „Když budeš mít v srdci Boha, budeš mít Hosta, který tě nenechá nikdy spočinout.“ (P. Claudel).

Pochopit své základní povolání ovšem znamená i zaujmout vnitřní postoj „Božího služebníka“, který své místo ve světě hledá proto, aby lépe a plodněji sloužil Bohu.

Celá naše existence je tedy darem, tj. nachází se uvnitř láskyplného vztahu Boha a člověka. Dar ovšem při vší nezištnosti s sebou nese určitý úkol. Slyšet Boží hlas, zaslechnout „povolání“ a naučit se na ně odpovídat je oním

úkolem vyplývajícím z prvního, základního daru života. První povolání vychází z Božího slova k nám, které říká: „Patříš ke mně, jsi můj. Já jsem tě učinil. (srv. např. Ž 99,3). Žádné další povolání nemá smysl, jestliže není vkořeněno v této prvotní povolanosti k životu, kterou můžeme charakterizovat jako „panenské povolání k životu“.

Životní okolnosti, ve kterých se ocitáme, jsou tu proto, abychom se naučili tíhnout k onomu poslednímu cíli, abychom se dostali k oněm základním otázkám: Kdo mě skutečně a bezvýhradně miluje? Koho mohu cele milovat? Kde mohu hledat odpověď na podobné otázky? Opravdu nás miluje jen kdo nám pomáhá dobrat se poznání, že Bůh je vůči nám milující a že my ho můžeme a máme milovat. Kdo nám v tom nepomáhá, i kdyby klečel u našich nohou, pokryl nás polibky a svíral v objetí, nemiluje nás dost. Miluje, kdo ví, že lidská láska je obrovská i nepatrná zároveň a kdo ví, že druhý má stále zapotřebí něčeho více: potřebuje mít otevřený průhled k Bohu.

Podle A. Sicari: *Nella terra del Carmelo* zpracovala -dč-